

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

Управління туризму, рекреації та курортів

Одеської обласної державної адміністрації

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської науково-практичної конференції
студентів, аспірантів та вчених**

**«ТУРИСТИЧНИЙ ТА ГОТЕЛЬНО-
РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС:
СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ДЛЯ УКРАЇНИ»**

10 квітня 2019 року

м. Одеса

Одеса – 2019

УДК 338.488.2:640.4

L 83

P 58

Редакційна колегія:

Давиденко І. В. – к.е.н, доцент, завідувач кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу ОНЕУ;

Галасюк С. С. – к.е.н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Нездоймінов С. Г. – к.е.н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Семенов В. Ф. – д.е.н., професор кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Лебедєв І. В. – д.е.н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Михайлюк О. Л. – к.е.н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Герасименко В. Г. – к.е.н., професор кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Іванов А. М. – к.е.н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу.

Відповідальна за випуск: к.е.н., доцент **Галасюк С.С.**

Дане видання містить матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та вчених «Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід на перспективи розвитку для України» (10 квітня 2019 року, м. Одеса).

У збірник увійшли матеріали кругового столу, проведеного серед науковців, та секцій конференції: «Сучасні тенденції розвитку туристичного та готельно-ресторанного бізнесу», «Організаційно-економічні аспекти функціонування підприємств сфери туризму та гостинності», «Регіональні проблеми розвитку туристичного та готельно-ресторанного бізнесу», «Управління туристичним та готельно-ресторанним бізнесом: історія та сучасність», «Використання сучасних інструментів маркетингу в туристичному та готельно-ресторанному бізнесі», «Рекреаційний та екологічний аспекти розвитку туристичного та готельно-ресторанного бізнесу», «Впровадження інноваційних технологій у сучасному туристичному та готельно-ресторанному бізнесі».

Видання призначене для науковців, практиків, викладачів, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів, які навчаються за спеціальностями «Туризм» та «Готельно-ресторанна справа».

Усі матеріали публікуються в авторській редакції.

Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та вчених (м. Одеса, 10 квітня 2019 р.) / Одеський національний економічний університет. – Одеса: ОНЕУ, 2019. – 881 с.

© Одеський національний економічний університет, 2019

© Колектив авторів, 2019

Горда А. С. ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІТИКИ ЦІНОУТВОРЕННЯ В ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ.....	419
Городниченко І. П. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ГОТЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	423
Дівенко Ю. І. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ РОЗРОБКИ КОНЦЕПЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА.....	428
Ідрісова К. І. СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ ЛІКУВАЛЬНО- ОЗДОРОВЧИХ ПОСЛУГ ЗАСОБАМИ РОЗМІЩЕННЯ.....	432
Казімірська В. О. МОТИВАЦІЯ І ОПЛАТА ПРАЦІ ПЕРСОНАЛУ.....	437
Козак А. В. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ.....	440
Корня К. О. РОЛЬ АДМІНІСТРАТИВНО-УПРАВЛІНСЬКОЇ СЛУЖБИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА.....	445
Міхайлова А. А. МОТИВАЦІЯ ОПЛАТИ ПРАЦІ ПЕРСОНАЛУ.....	448
Найденко Д. Ю. СТАНДАРТИ ОБСЛУГОВУВАННЯ ТУРИСТІВ У ДВОЗІРКОВИХ ГОТЕЛЯХ.....	453
Остапюк Д. М. ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ПЕРСОНАЛУ В ПІДПРИЄМСТВАХ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА.....	456
Панькова А. С. МЕТОДИ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ.....	461
Петрова А. С. ПІДГОТОВКА ПЕРСОНАЛУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	464
Пилипенко А. О. ВПЛИВ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ.....	469
Рязанова О. О. ТУРИЗМ ЯК ДЖЕРЕЛО ДОХОДІВ В УКРАЇНІ.....	473
Сахошко Ю. П. СУТНІСТЬ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ГОТЕЛІВ.....	478
Сілецька А. М. СИСТЕМА МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ГОСТИННОСТІ.....	483

Пилипенко А. О., гр. Тм-511
Одеська національна академія харчових технологій
Науковий керівник – д.е.н., професор кафедри
туристичного бізнесу і рекреацій
Добрянська Н. А.

ВПЛИВ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Туристська діяльність – це діяльність пов'язана з організацією всіх форм виїзду людей з місця постійного проживання в оздоровчих цілях, для задоволення пізнавальних інтересів або в професійно-ділових цілях без зайняття оплачуваною діяльністю в місцях тимчасового перебування. Особлива роль у здійсненні такої діяльності належить туристським підприємствам. По суті своїй вони є свого роду посередниками між виробниками туристичних послуг і споживачами. У свою чергу, їх діяльність - також послуга [1].

Туризм на сьогодні - це сфера соціально-економічного комплексу, яка в багатьох країнах перетворилася на бурхливо розвиваючу індустрію. На даний час туризм є однією з важливіших галузей в світі. Туризм в ВВП (валовий внутрішній продукт) України займає частку майже в 10 разів менше, ніж середня по світу. У нашій країні цей показник становить лише 1,5% ВВП, в той час як у світі - 10% ВВП.

У табл. 1 представлено номінальний ВВП - це індикатор обсягу національного виробництва, розрахунок якого проведений в поточних цінах, тобто тих, які діють на момент виробництва. Як ми можемо спостерігати за показником, питома вага прибутку туристичних послуг у номінальній ВВП починаючи з 2011 року поступово збільшувалася до 2014 року. Різкий спад відбувається у 2015 р. це пов'язано з не стабільним політичним та економічним становищем. Та бачимо стабільне зростання туристичних послуг, максимальний показник якого, припадає на 2017 рік, такі різкі зміни можна пов'язати з безвізовим режимом, також конкуренція між турфірмами та правильне маркетингове провадження.

Динаміка вартісних показників туристичної діяльності України
за 2011 - 2017 рр., (тис. грн.)

Роки	Номінальний ВВП за рік	Вартість реалізованих туроператорами туристичних путівок	Прибуток від надання туристичних послуг	Питома вага прибутку від надання туристичних послуг у номінальній ВВП, %
2011	1316600000	5005375,0	8077989,4	0,6%
2012	1408889000	8515107,7	11922172,4	0,8%
2013	1454931000	11188292,2	14819850,5	1,01%
2014	1566728000	12449408,6	16190127	1,03%
2015	1979458000	10329747,6	14638993,9	0,7%
2016	2383182000	19755812,7	30393558	1,3%
2017	2982920000	18234911,1	49071409,4	1,6%

Основними показниками змін у динаміці є революційні та кризові події: 2004 рік - Помаранчева революція, 2007-2009 роки - фінансова криза, 2013-2014 роки - Революція Майдану. Саме це є причиною спаду активності туризму, а особливо іноземних гостей. У 2003 році спостерігається різкий спад через Помаранчеву революцію і до 2016 р. кількість продовжувала зменшуватися у зв'язку з нестабільною політичною та економічною ситуацією. Кількість туристів прямо пропорційно залежить від економічно-політичної ситуації в приймаючій країні. У 2014р. почалися терористичні дії на території України, тому спад спостерігався по всій території України. Після 2014 року йде повільний зріст, туристична ситуація 2017 року дає привід стверджувати про продовження даного процесу. Для туристів безпека та сервіс – найважливіше. 2016 рік відзначився тим, що представниця України Джамала приймала участь у пісенному конкурсі «Євробачення-2016», тим самим прославив країну на всю Європу, з урахуванням цього почала збільшуватися кількість туристів [2].

Туризм робить істотний вплив на економіку і розвиток країни, сприяючи притоку валюти, створенню нових робочих місць, поліпшення інфраструктури і багато іншого. Для отримання максимальної вигоди від туризму кожна держава розробляє туристичну політику, яка є одним з видів соціально-економічної політики держави.

Стратегічною метою розвитку туризму в Україні є створення конкурентоспроможного на світовому ринку продукту, який максимально

задовольнить туристичні потреби країни і забезпечить на цій основі інтегрований розвиток територій та їх соціально-економічний розвиток, збереження екологічного балансу та історико-культурної спадщини. У першу чергу це стосується таких привабливих туристичних і рекреаційних зон, як Волинська, Закарпатська, Запорізька, Івано-Франківська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Херсонська, Черкаська, Чернівецька області, Київ, де туризм займає провідне місце в розвитку економіки [3].

Вплив туризму на економічний розвиток виявляється в підвищенні ділової активності та розширенні виробництва товарів і послуг в результаті збільшення платоспроможного попиту за рахунок іноземних та місцевих екскурсантів. З економічної точки зору привабливість туризму як галузі, що надає послуги, полягає в більш швидкої окупності вкладених коштів та отриманні доходу. Туризм відіграє важливе соціальне і економічне значення, оскільки він:

- збільшує місцеві прибутки;
- створює нові робочі місця;
- розвиває всі галузі, пов'язані з виробництвом туристичних послуг;
- розвиває соціальну і виробничу інфраструктури в туристичних центрах;
- активізує діяльність народних промислів і розвиток культури та сприяє їм;
- забезпечує зростання рівня життя місцевого населення;
- збільшує валютні надходження [4].

Для подальшого розвитку туризму необхідно:

- розробити та проводити різноманітні анімаційні заходи, такі як розважальні, спортивні, соціально – культурні та інші види, для того, щоб подовжити термін відпочинку;
- налагодити й імплементувати механізм обміну досвідом у сфері туризму з іншими областями України та країн світу;
- проводити майстер – класи, тренінги, щоб активізувати діяльність;

– активно використовувати Інтернет-ресурс та соціальні мережі, для відображення інформації, яка безпосередньо стосується туризму;

– залучати до розвитку туризму блогерів та представників засобів масової інформації, які будуть публічно відображати певні заходи в даній діяльності, що сприятиме підвищенню іміджу регіону;

– розповсюджувати рекламні проспекти та буклети про дестинації туризму.

Отже, виявлено причини спаду активності туризму в регіонах України. Слід вважати, що туризм є стратегічним напрямом соціально – економічного розвитку регіонів України в цілому [5].

Таким чином роблячи висновок із вище представленою матеріалу Україна з її вигідним геополітичним становищем, має вагомими об'єктивними передумови покращити економічне становище, збільшити прибуток від туризму та підвищити рівень ВВП.

Список використаних джерел:

1. Наймушин А.И., Наймушин А.А. Туристская деятельность [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://svastour.ru/articles/raznoe/turistskaya-deyatelnost.html>
2. Добрянська Н.А. Реалії сьогодення та перспективи розвитку туристичного бізнесу Одеської області / Н.А. Добрянська, С.С. Стоянова – Коваль, О.В. Ніколюк // Економіка харчової промисловості. – Одеса, 2018. - Том 10, №1. – С.9-15.<https://doi.org/10.15673/fie.v10i1.861>
3. Дума Б.В.Влияние туризма на развитие экономики Украины. [Электронный ресурс]. – Режим доступа:http://tourlib.net/statti_tourism/duma.htm
4. Карпенко И. О., Олишевская Ю. А. Влияние туризма на экономику государства.[Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://skole.com.ua/ru/papers/13-turizm/34-turizm-ekonomika.html>.
5. Добрянська Н. А. «Зелений» туризм як стратегічний напрям соціально-економічного розвитку регіонів України / Н. А. Добрянська, В. В. Попович // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2018. – № 3 (37). – С. 20-28. – Режим доступу до журналу: <https://economics.opu.ua/files/archive/2018/No3/20.pdf>. DOI: 10.5281/zenodo.1326369.
6. Добрянська Н.А. Регіональна туристична дестинація в системі публічного управління як основа забезпечення конкурентоспроможності регіону / Н.А. Добрянська, Н.С. Згадова, О.О. Новіцька // Аграрний вісник Причорномор'я. Збірник наукових праць. Серія: «Економічні науки». - Одеса, 2018. – Вип. 89. – С. 31-37.